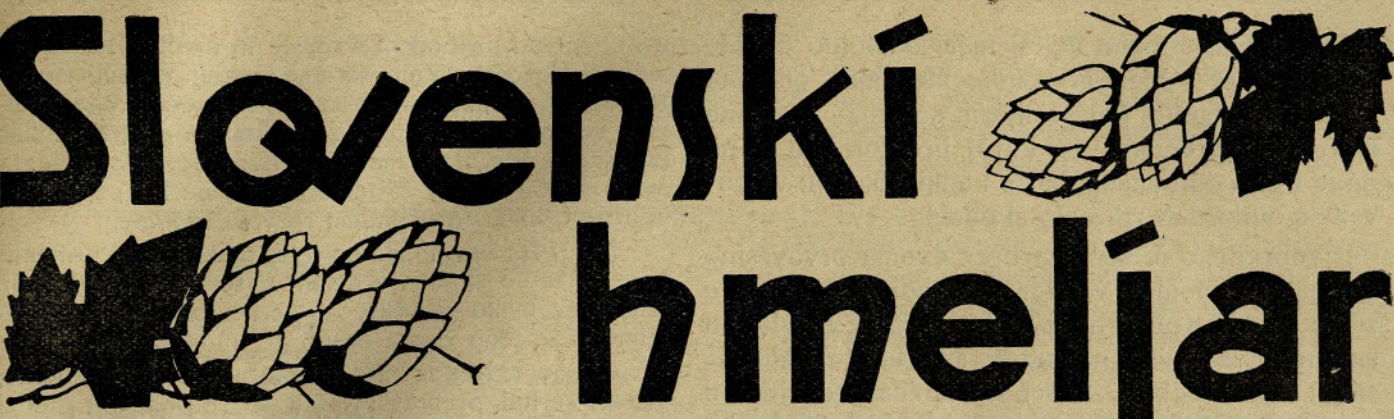


Slovenski hmeljar



Prvi slovenski strokovni list za hmeljarstvo

Izhaja štirinajstdnevno ♦ Naročnina Din 20'—, za inozemstvo Din 50'—; posamezna številka Din 2'— ♦ Uredništvo in uprava: Celje, Vodnikova ul. 2, telefon 218

Leto V

Celje, dne 27. julija 1934

Štev. 15

Prebirajmo!

Kakor imamo v letošnjem abnormalnem letu često dozorele in medle kobule ter cvet in cvetni nastavek na eni in isti rastlini, tako so tudi kobule, ki so že zrele za obiranje, zelo različne: prav lepe pravilne, dolge preraščene, gladko zelene, lisaste in rjave. Težko bo zato obiranje in je že tudi podbiranje. Zato pa je letos bolj kot kdaj potrebno prebiranje. Ako že pri obiranju oziroma podbiranju ne obiramo različnih kobul posebej, jih moramo na vsak način pozneje še prebrati, ker bomo sicer imeli silno neenotno blago. Poudarjamo ponovno, da bo letos zlasti enotnega prvovrstnega blaga povsod zelo primanjkovalo in se bo zato zlasti za to dosegla prav dobra cena. Vprav radi tega pa se bo letos prebiranje tudi dobro izplačalo.

Hmeljarji! Ves svet nam prizna, da znamo dobro in skrbno obirati. Pokažimo svetu, da znamo prav tako tudi prebirati. Pridelek je letos zelo raznovrsten in je zato prebiranje nujno potrebno, ako hočemo imeti enotno blago. Dokažimo torej, da, četudi je bil razvoj hmeljske rastline tako abnormalen in bo pridelek zelo pičel, vendar lahko postavimo na trg prvovrstno, lepo obrano in tudi skrbno prebrano blago. Zato pa posvetimo ne samo obiranju, temveč tudi prebiranju ali sortiranju hmelja letos največjo pozornost, ker se nam to ne bo le dobro izplačalo, temveč nam mnogo koristilo tudi za bodoče!

Sečnina

Poleg hlevskega gnoja, komposta in gnojnice rabimo za hmelj tudi umetna gnojila. Industrija umetnih gnojil je dandanes že zelo razvita in po-

nekod; zlasti v Nemčiji, imajo že prav bogato izbiro umetnih gnojil. Pri nas je izbira manjša in manjša tudi poraba. Kot fosforna gnojila uporabljamo pri nas superfosfat, Tomaževo žlindro in kostno moko, kot kalijeve le kalijevo sol, kot dušičnata pa apneni dušik in čilski soliter; izvrstno dušičnato gnojilo zlasti za hmelj je amonsulfat, ki ga sicer tudi poznamo, vendar mu je cena tako visoka, da ga skoro ne moremo uporabljati. Poleg posameznih imamo tudi mešana kalij-fosforo-dušičnata gnojila Nitrofoskal, Kas in Herkules. Vsa navedena gnojila uporabljajo tudi hmeljarji.

Zadnji čas je pričela tvornica za dušik v Rušah izdelovati novo dušičnato gnojilo pod imenom sečnina, ki se je letos zlasti hmeljarjem mnogo priporočalo za poskušnjo. Poglejmo torej, kakšno je to gnojilo in kako uporabno za hmelj.

Sečnina je v Nemčiji že davno vpeljana dušičnato gnojilo, ki se odlikuje po tem, da vsebuje dušik v isti obliki kakor gnojnica ali skalnica, namreč seč. Toda dočim je v 100 l gnojnice le 2% dušika, ga je v sečnini 40–60%. Sečnina je torej močno koncentrirano umetno gnojilo, ki vsebuje dušik v lahko topljivi obliki in zato prav hitro deluje. Znano pa je, da je pri gnojenju hmelja z dušičnatimi gnojili treba previdnosti, kajti s pravilnim gnojenjem z dušikom lahko znatno poboljšamo zlasti barvo hmeljskih kobul, z nepravilnim pa tudi lahko močno pokvarimo kakovost. Sečnina, ki se izdeluje pri nas, vsebuje 40% dušika. Tako koncentrirano gnojilo pa je težko trositi hmelju, ker vedno obstoja nevarnost, da mu damo preveč dušika. Zato se radi lažje razdelitve priporoča mešati to gnojilo z lesnim pepelom ali suhim peskom, kajti na ta način lahko napravimo poljubno močno dušičnato gnojilo. Če primešamo na 1 kg sečnine

2 kg pepela, dobimo nekaj manj odstotno gnojilo kot je čilski soliter, in s tako mešanico gnojimo hmelju prav tako kot s čilskim solitrom. Sečnino moramo namreč smatrati kot dobro zdravilo, ki pa ga je treba dati hmelju le po kapljicah, kajti v prevelikih množinah zdravilo škoduje.

Teoretično je sečnina brez dvoma prvovrstno dušičnato gnojilo, vendar naj tudi praksa pove svojo sodbo. Kot zdravilo za hmelj, če je bil slab in smo mu hoteli hitro pomagati, smo uporabljali dosedaj čilski soliter. Ker bo sečnina predvidoma precej cenejša, jo bomo prav radi uporabljali namesto čilskega solitra, če se bo dobro obnesla. Zato priporočamo vsem, ki so letos poskusili gnojiti hmelju s sečnino, da skrbno opazujejo razvoj hmeljske rastline in primerjajo med seboj tudi barvo kobil različno gnojenega hmelja, da bomo tudi na podlagi poskusov mogli presoditi uporabnost novega gnojila za hmelj. Uspeh svojih opazovanj, ki naj bodo čim bolj vestna, naj obenem s svojim mnenjem sporoče hmeljarji ustno ali pisмено uredništvu našega lista. Sicer je letos pri tako abnormalnem razvoju hmeljske rastline težko izreči končno sodbo, vendar bo prav, da vključ temu pove vsak svoje mnenje.

Vprašanja in odgovori

P. J. v P.: Na rastlinah, kjer je bilo treba najprej podbirati, preostale kobule rade rjavijo. Kako preprečiti rjavenje kobil in kaj je temu vzrok, da letos kobule rade rjavijo?

Odgovor: Vzrokov za rjavenje kobil je več, vendar je najbolj nevarno rjavenje kobil radi peronospor, ker v tem slučaju rjavi madeži ne izginejo več niti pri sušenju niti pri žveplanju, dočim se radi raznih drugih vzrokov porjavle kobule še znatno popravijo. Edini pripomoček, ki ga imamo zoper rjavenje kobil radi peronospor, pa je škropljenje z 1% bakreno - apneno brozgo. Letos, ko hmelj tako neenakomerno dozoreva, je škropljenje v kobule prav posebno potrebno, tembolj, ker imamo skoro vsak dan nekaj dežja. Saj še v Nemčiji, kjer imajo sušo, škropijo skoro vsak teden, pa je zato pri nas še tembolj potrebno hmelj parkrat pošteno poskropiti v kobule z 1% bakreno-apneno brozgo.

A. O. v G.: Pri letošnjem abnormalnem razvoju hmelja je v nekaterih nasadih potrebno posamezne rastline večkrat podbirati. Nekateri podbirajo na ta način, da porežejo cele panoge, na katerih je pretežni del kobil dozorel, ter jih potem šele doma oberejo. Ali je ta način podbiranja priporočljiv?

Odgovor: Če porežemo rastlini preveč panog, ji s tem odstranimo tudi mnogo listja in tako znatno zmanjšamo asimilacijsko ploskev. Ne samo, da s tem rastlino sploh oslabimo, temveč preprečimo tudi normalno zorenje ostalih kobil. Radi zmanjšane asimilacijske ploskve bo namreč rastlina odganjala vedno nove pa-

noge, kobule pa bodo zakržljale in nasilno ter le navidezno dozorele. Zato rezanje panog v večji meri v svrhu podbiranja ni priporočljivo, temveč je v tem slučaju že bolje poščipati le zrele kobule ali pa rastlino popolnoma obrati. V manjši meri pa rezanje panog v svrhu podbiranja ne škoduje in tudi ne bo povzročilo nobene motnje v nadaljnjem razvoju rastline.

J. O. v B.: Pravijo, da bo letos hmelja zelo primanjkovalo ter bo šlo vse v denar in se bo celó starejše letnike še lahko vnovčilo. Ali se res obeta tako pičla letina in izredno visoka cena?

Odgovor: Res se mnogo ugiba glede letošnje cene, vendar se tudi pretirava. Nasadi so se ponekod precej popravili, stare zaloge so tudi še precej izdatne, tako, da pomanjkanje hmelja ne bo tako strašno. Bolj verjetno pa je, da bo res lepega blaga dejansko zelo primanjkovalo in se bo za tako v resnici dosegla prav lepa cena. Zato pa je bolje manj ugibati o ceni in si raje prizadevati, da, če tudi pičlo, pridelamo res le prvovrstno blago, potem bomo pa že prodajali.

F. P. v S.: Kakor obiranje se bo najbrže letos precej zavlekla tudi prodaja hmelja. Ali bi bilo mogoče, da bi »Slovenski hmeljar« tekom sezone izdal več posebnih izdaj kakor pa dosedaj navadno?

Odgovor: Mogoče bi seveda bilo, če bi bilo med hmeljarji dovolj razumevanja in tudi nekoliko požrtvovalnosti. Poravnajte točno naročnino, prispevajte v tiskovni sklad in preskrbite listu dovolj oglasov, pa tudi za posebne izdaje ne bo težko. Če bi vsak naročnik lista prispeval v tiskovni sklad samo 1 kg hmelja, bi list lahko izdal v sezoni posebnih izdaj nič koliko in se tudi sicer bolje razmahnil. Tako torej povejte tudi Vašim sosedom, ki Vas sprašujejo radi posebnih izdaj.

Razno

Tabor hmeljarjev se je vršil v Žalcu letos že v nedeljo dne 15. t. m. po običajnem dnevnem redu. Društveni poslovodja je poročal o stanju nasadov v raznih okoliših in poudaril, da bo letina pičla, da bo šel ves hmelj v denar in da bo s prodajo bolje počakati, da se obere tudi drugod, ker se bodo cene šele tedaj ustalile. Mezda obiravcem se je določila kakor lani z Din 1:50 od škafa s hrano in brez hrane 2 Din. Kjer se bo slabo nabralo, naj pa hmeljarji obiravcem še namaknejo, da bodo prišli na pošteno dnino. Ker polovična vožnja obiravcem zaenkrat ni dovoljena, naj hmeljarji plačajo vožnjo nazaj obiravcem, ki bodo nabrali vsaj 50 škafov. Občine naj strogo prepovedo paberkovanje po hmeljiščih in na prepoved opozorijo tudi orožništvo. Nereelne kupčije, ki se vzlic uzancam s strani raznih prekupcev še vedno vrše, naj se na vsak način preprečijo s tem, da se krivcem odvzame obrtni list. Radi abnormalnega razvoja hmeljske rastline letos čas obiranja ni bilo mogoče določiti in je bilo splošno mnenje, da je treba podbirati in obirati posamezne nasade, kakor bodo pač dozoreli.

Hmeljsko rožico obiramo, sušimo ter pričakujemo ugodnih cen, ker blaga je malo, je pa prvovrstno. Ali se pa bo cena ustalila, ali bo slična lanski? Upamo, da se ne bomo varali in bomo dosegli za prvovrstno blago tudi temu primerno ceno. Ker pa nesreča nikdar ne

počiva, skrbimo o pravem času, da bomo imeli hmeljski pridelek kakor tudi vse drugo zavarovano pri domačem zavodu Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani.

Piva v Nemčiji so navarili lani 34,131.624 hl, dočim predlani le 33,570.035 hl.

Hmeljarska poročila

Savinjska dolina: Pri toplem vremenu in izdatni vlagi se je stanje hmeljskih nasadov v splošnem le nekoliko izboljšalo, zlasti v zaostalih in pozno rezanih nasadih, sicer pa je stanje prejkoslej zelo neenakomerno. Podbiranje je potrebno in se vrši v vedno večjem obsegu, polagoma pa se razvija že tudi obiranje, ki se bo letošnje močno zavleklo. Kakor nasadi sedaj kažejo, bi letošnji pridelek utegnil znašati največ 7000 stotov, kajti po sedanjem podbiranju in obiranju sodeč se bo le malo nabralo. — V kupčiji je mirno. Kdor še ima lanski pridelek, se drži rezervirano, za letošnji pridelek pa je sicer že nekaj zanimanja in se ponuja po 60 Din za kg, vendar do pomembnejših zaključkov še ni prišlo.

Vojvodina: Stanje nasadov je nespremenjeno in zelo neenakomerno. Podbiranje je v teku in se bo v kratkem pričelo deloma tudi že z obiranjem v večjem obsegu. — V kupčiji je skoro popolno zatišje in do novih zaključkov ne pride.

Češkoslovaška: V preteklem tednu je bilo sicer zopet semtertja nekaj dežja, vendar so si le nasadi v boljših legah nekoliko opomogli, v onih na peščenih zemlji pa se vedno bolj širi letni palež, listi se suše in odpadajo. Poleg cveta in cvetnih nastavkov so tudi že kobule, ki dozorevajo in se polagoma že pričinja s podbiranjem. Ponekod se močno širi rdeči pajek in so hmeljarji že morali pričeti z obrambnim škropljenjem, vključ temu pa je nekaj nasadov že popolnoma uničenih. V splošnem se smatra stanje nasadov kot slabo in letošnji pridelek v žateškem okolišu se zaenkrat ceni na največ 35.000 stotov. V ostalih okoliših je stanje nasadov nekoliko boljše. — Na tržišču je ostal položaj nespremenjeno miren. Prometa je razmeroma malo, vendar so si cene zopet opomogle ter se drže. Lanski žateški pridelek notira zdaj 63–67 Din, isti letnik iz Uštčka pa 54–58 Din za kg. Znamkovano je dosedaj 31.076 bal lanskega žateškega pridelka v skupni teži 39.584 stotov.

Nemčija: Stanje nasadov je prejkoslej zelo neenakomerno. Sicer pride semtertja kaka ploha, v splošnem pa traja poletna vročina in suša dalje ter ovira rastlino v normalnem razvoju; šele zadnje nedeljo je bilo nekaj več dežja in se je vreme ohladilo ter si bodo nasadi lahko zopet opomogli. Zgodnji hmelji so deloma sicer dosegli do vrha opor, vendar imajo zlasti v najpomembnejšem hmeljskem okolišu Hallertau v vrhu le redke in kratke panoge ter sproti odganjajo v cvet, dočim prve kobule že dozorevajo. Bolje obetajo pozni hmelji, ki so večinoma dosegli do vrha opor, se tudi bolje razrastli in polagoma prehajajo v cvet. V splošnem se računa, da bo letina le slabo srednja. Ponekod se nevarno širi rdeči pajek in je treba s škropljenjem varovati nasade. Sicer pa so hmeljarji izredno požrtvovalni in četudi se peronospora le malo pojavlja, škro-

pijo zelo vestno, ponekod redno vsak teden. Zgodnji hmelj v Tettnangu, ki ga je močno napadel rdeči pajek, se že splošno obira. — Na tržišču je postalo precej bolj mirno, povpraševanje je popustilo in je prometa razmeroma malo. Vključ temu pa so ostale cene v glavnem nespremenjene in lanski pridelek notira Hallertau 61–75 Din, boljši Hersbruck in Württemberg pa 57 do 65 Din za kg. Trži se skoro izključno le Hallertau, pretežno za izvoz. Zaključna tendenca je mirna.

Francija: Vključ precejšnji suši stanje hmeljskih nasadov v splošnem zadovoljava in je razvoj rastline normalen. Zadnji čas je bilo zopet nekaj dežja ter so se nasadi zopet znatno osvežili. — Na tržišču je zaključna tendenca mirna in se za lanski pridelek plačuje iz prve roke, kjer pa so zaloge že prav pičle, po 43 do 46 Din, iz druge pa po 46–57 Din za kg.

Poljska: Radi precej izdatne vlage zadnjega tedna se pričakuje še izboljšanje nasadov, ako bo vreme tudi nadalje ugodno. — Kupčija miruje in zaključkov ni.

Belgija: Stanje nasadov je sicer ponekod precej neenakomerno, vendar v splošnem še precej zadovoljivo. Peronospora se pojavlja le semtertja v manjšem obsegu in tudi nevarnost uši pojema. Računa se, da pridelek glede množine ne bo znatno zaostajal za lanskim. — Na tržišču je prejkoslej mirno, vendar je za predprodajo letošnjega pridelka nekaj več zanimanja in notira Poperinghe za oktober-november 34–36 Din, lanski pa 34 Din za kg.

Anglija: Po zadnjih poročilih je stanje nasadov v splošnem vključ suši in vročini še vedno razmeroma dobro, le vrsta Fuggles v zapadnem Kentu obeta radi suše manjši pridelek, vrsta Bramling v Worcestershire pa odganja predčasno v cvet. Peronospora se pojavlja le semtertja v manjšem obsegu, pač pa se rdeči pajek zadnji čas nevarno širi. — Tržišče je nespremenjeno mirno in prav tako so cene, ki so itak le nominalne, ostale nespremenjene.

Amerika: Vreme je bilo zadnje tedne ugodnejše, izsušena zemlja je dobila zopet nekaj vlage, vendar je množina pridelka še odvisna od nadaljnjega vremena in zato vsaka cenitev nemogoča. Vsekakor so nasadi v Kaliforniji in Oregonu mnogo trpeli radi suše in viharjev. — Tržišče je postalo zopet bolj mirno. Sicer se konsum piva radi silne vročine znatno dviga in so pivovarne odpoklicale mnogo blaga iz prejšnjih zaključkov, vendar so producenti radi še izdatnih zalog postali popustljivejši in tudi cene zopet popuščajo. Lanski letnik notira domači pridelek 24–31 Din, predlanski 17 do 23 Din, letnik 1931 pa 13–17 Din in starejši letniki 8 do 11 Din, inozemski hmelj že zacarinjen pa lanski 79 do 96 Din in predlanski 35–61 Din za kg, vse le boljše in najboljše blago. Prometa je malo in se nekaj trži le lanski Oregon po 17–22 Din za kg.

Najvišje cene, plačane zadnji čas za najboljši lanski hmelj raznih provenienc, so bile naslednje:

Nemčija (Tettnang)	73 Din za kg
Anglija (Golding)	73 Din za kg
Češkoslovaška (Žatec)	67 Din za kg
Jugoslavija (savinjski)	60 Din za kg
Francija (alzaški)	51 Din za kg
Poljska (woliniski)	47 Din za kg
Belgija (Poperinghe)	36 Din za kg
Amerika (kalifornijski)	33 Din za kg

Vse cene na inozemskih tržiščih so preračunane po pariteti v Zürichu.

Splošno: Večinoma na vseh tržiščih zadnji čas zanimanje in povpraševanje ponehava in zato tudi cene nekoliko popuščajo, kar pa je običajno vsako leto zadnji čas pred obiranjem.

Za razvedrilo

Dober napis.

V neki trgovini z divjačino je bil sledeči napis v izložbi: »P.n. odjemalcem se koža sleče kar v trgovini!«

Vprašanje.

Narednik: »No, povej mi, redov Muha, zakaj mora vojak žrtvovati življenje za domovino?«

M u h a : »Ja pa res, gospod narednik, zakaj neki?«

Milo za drago.

Neki deželan pride prvič v vele mesto. Ko koraka po najelegantnejši ulici, čita na nekih vratih: »Prosim pozvonite!« To mu ugaja in pozvoni. Takoj nato se prikaže sluga ter vpraša, kaj želi. »Nič« mu odgovori kmet. »Zakaj ste pa potem zvonili?« — »Ker stoji tukaj zapisano!« — »Ah« pravi sluga zaničljivo, »tako se vidi, da prihajate z dežele, kjer rastejo kozji rogovi na drevesih!« — »Pah« odvrne kmet, »pri vas se pa vidijo še čisto drugačne stvari. Treba je samo pozvoniti in takoj se prikaže pri vratih opica!«

Naročajte, čitajte, priporočajte in razširjajte prvi slovenski in prvi hmeljarsko-strokovni list v državi

SLOVENSKI HMELJAR

Zbirajte in prispevajte za tiskovni sklad, da se list še bolj razmahne in mu v sezoni omogočite tudi čim več posebnih izdaj!



Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najbolje. Denar je pri njej naložen popolnoma varno. Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 5000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem

LJUDSKA POSOJILNICA V CELJU

v novi, lastni palači

na voglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo